

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemaj ponedeljke in nedelje po pošti prejemnik za avstro-ogerske dežele za celo leto 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemnik za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četrtine po peti vrsti 6 kr., če se enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Iz Bosne tudi danes nij posebnih poročil. Privatni telegrami pripovedujejo, da v bitki in pri naskoku na Sarajevo je naših kacic 300 ranjenih in mrtvih. Turkov se je 300 mrtvih našlo, drugi so pobegnili; dalje so naši priplenili 29 kanonov. Uradna „Wiener Ztg.“ izračuna, da je naša armada v vseh dozdanih bitkah izgubila 161 mrtvih, 676 ranjenih in 139 pogrešanih, tedaj za vsem skupaj 976 mož, kar hvala Bogu nij veliko število, vsaj dosti manjše, nego smo se morali bati z ozirom na oficijalna telegrafična poročila o strašnih krvavih, po cele dneve trajajočih bojih. K sreči v vojski ne zadene vsaka krogla, včasih mej tisoč strelav komaj eden. Divizija Szapary, ki je imela osemndnevne boje, je v tem času jeden milijon 250 tisoč patronov izstrelila, iz kanonov pa čez 4000 strelav naredila. Gotovo tudi Turki niso štedljivi bili z municijo. Tedaj samo pri teh malih oddelkih kaka dva milijona puškinh strelav. A za vsem, kakor je slišati, še tisoč nij ubitih in ranjenih.

Jovanović, ki je vsled svojih izvrstnih strateških dispozicij skoraj brez vsake iz gube zasedel Mostar, pošilja zdaj od tod na razne kraje vojaške oddelke, da razpode turške vstaše.

Zlasti okolo Stolca se je toliko vstašev bilo zbralo, da je zveza mej našo posadko v stolčevem gradu in glavno armado več dni bila pretrgana. A od Jovanovića odposlani oddelki pešcev in dveh planinskih baterij je po kratkem boji vstaše razpršil in celo okolico od njih očistil. Od naših je padlo 10 mrtvih in 32 ranjenih, od vstašev pa sta mrtva oble-

žala vodja Hasan Rizman in Begović. Sploh je uže dosti onih silovitih begov, ki so tako grozno mučili rajo, v bojih padlo, nekateri pa so bili ujeti in ustreljeni ali obešeni.

Iz Metkovića se poroča 23. avgusta, da je pri zmagoslavem boji pri Kremencu 16. avgusta palo od 19. lovskega bataljona: Franc Hočevar, Martin Stala, Vito Morpurgo; 8 mož je pa ranjenih, a nobeden nevarno.

„Druga“ avstrijska armada, katere glavni poveljnik je fzm. Filipovič, je sestavljena iz osem divizij. Zakaj se jej prideva naslov „druga“, nam nij znano. Pogledali smo v vojaški šematizem, a našli v njem samo razvrstjenje cele armade v armadne kore, po dve diviziji vsaki kor.

V Sarajevem so v javnih kasah našli 2½ milijona piastrov turškega papirnatega denarja. Naši vojaki še niso vkvartirani v hišah, ampak imajo svoj tabor po javnih cestah in ulicah, rezerva pa v sarajevske dolini.

Od Doboja so ranjene in bolne vojake v Dervent prevažali, da so bolj oddaljeni od bojišča. Szapary bode gotovo te dni spet se naprej pomikal, in razdrobil turške vstaške čete, katere ga nadlegujejo.

Živila slobodna Srbaka!

V težkih okovih ječal je še pred malo časa vrli narod slavjanski v Hercegovini in Bosni. Razkošen Turek drevil je s svojimi pajdaši čez rodovitna polja, gazil obilno setev, plenil bosenske in hercegovske devoyke, mučil je kristijane, za kratek čas jim sekal glave. Uboga raja molila je Boga, prosila ga, naj jo reši grozovitosti ljutega Azijata, naj jej pošlje smrt ali rešenje.

To stanje trpinčene raje nij trajalo jedno ali dve leti, trajalo je desetletja, stoletja, in kazalo se je, da neče niti pravični Bog slišati gorečih prošnj in vročih izdihljejev kristijanske raje.

Kazalo se je, da bode Turek slavjanski rod iztrebil. Mili, srce pretresajoči klici kristijanov, naj se jih srečna Evropa usmili, naj vlasti rešijo, naj se usmilijo uboge raje, — tudi ti klici bili so zastoj. Evropa, slobodna Evropa, ki je princip enakosti in slobode sprejela, ona nij hotela raji pomagati, ona nij slišala, nij hotela slišati ječanja trpinčene, umirajoče raje, ona izročila jo je popolnem turškemu nožu — vsaj ta raja je Slavjan!

Ali ravno zato, ker je ta raja Slavjan, spne se, ko vidi, da jej ne pomaga niti „olikana“ Evropa, kvišku, se stresne, verige turške okovi se raztrgajo, in raja, zdaj slobodna, zgrabi puško, in v Nevesinji leži pod nogo kristijanske raje prvi turški krvolok! Kvišku, bratje, kvišku! smrt dušmaninu, razlegal se je zdaj iz ust kristijanske raje krik, in število vojakov za krst častni in slobodo zlatno se je množilo. Smrt dušmaninu! razlegalo se je po vsem balkanskem poluostrovu.

In slišal je ta krik tudi Dušan, v Kristusu verni car Srbov, Bolgarov in Grkov, slišal je ta krik car Lazar, čuli so ta krik srbski orjaki, pokopani na Kosovem polji! Slišal je ta krik ves srbski narod, potomci onega naroda, ki je ukazoval za carja Dušana čez celi balkanski poluotrov!

In ta narod, ta plemeniti slavjanski narod, zgrabil je za meč, ter ga globoko potisnil smrtnemu sovražniku v srce!

Srbi niso se plašili žuganja cele Evrope! Niso se bali pobe: smrt ili slobodu! Slobodo sebi in raji. Niso šteli svojih vojakov,

Listek.

Ivan Sergějevič Aksakov.

(Izv. dop. „Slov. Narodu“.)

Pred nekimi dnevi prinesli so nemški listi, mej njimi tudi „Politik“ in „Epoche“ telegram iz Peterburga, po katerem bi bilo razpuščeno Moskovsko slavjansko blagodejno občestvo, njegov predsednik pa, vsemu zavednemu slavjanskemu svetu dobro poznani J. S. Aksakov dobil bi prikaz, zapustiti Moskvo i udaliti se na svoja posestva, katera so gromadna, v gubernijo Vladimirsko — vest, katera mogla bi popolnem pobiti vsacega iskrenega Slavjana, ako bi se jej moralo veriti bezprekoslavno.

Jaz se preveč nič nijsem prestrašil, dobro zna je perfidnost nemškega avstrijskega novinarstva, če zagovorijo čem li bo ruskem. Uredništvo „Slov. Naroda“ je itak prav

taktno molčalo, ne hoté strašiti svojih čitateljev z vestmi, idočimi iz virov nezanesljivih.

Denes pa (22. avg.) došel mi je 83. broj „Slova“, lista prepoštenega gledé Rusije, koji ima mnogo zveze z ruskimi uredništvii, in koji se izdava v cirilici s pomočjo „Rusinskega Narodnega Doma“ v Lovu. „Slovo“ iz zanesljivih virov potrjuje razpuščenje Moskovskega blagod. občestva i prognanje g. Aksakova iz „bêlokamenoj matuški Moskvý“; i ko slavjanofilski ruski listi inostrane novice do zdaj niso opovrgli, kar bi gotovo storili, če bi ne bila istinita.

Pričino tega neprijaznega slavjanofilom postopka ruske vlade imamo iskati v govoru, katerega je Ivan Sergějevič govoril v poslednej seji občestva, kojega predsednik je, še v času berlinskega kongresa. V njem je rusko diplomacijo — Gorčakova i Šuvalova — poimenoval nihiliste, kate-

rim nij za nobeno domovino, kateri svojega naroda ne poznajo in ga tudi poznati nečejo i kateri v ugoto zapadu pravice i zahtevanja istega svojega naroda lehkomiselno popuščajo i z nogami blatijo.

Ta govor se je govoril po odobrenji onega od svetlega carja i naslednika njegovega; pa objaviti ga ruske novine niso smele, kajti efekt, telegrafično poročani vsemu zapadu, bil je pri njegovih dvorih brez izjeme velikansk. Ruska diplomacija je počutila sram in strah, ter je izza tega pospešila istim potom poslati svoje mogočno veto v Peterburg, katero je imelo svoj omenjeni učin. Le slavnoznani knez V. Meščerski obelodanil je govor kljubu zapretu, za kar je dobil kak nagrado trimesečno prekračenje svojega hrabrega „Gradžanina“.

Ruskim listom je itak prepovedalo se, objaviti novejšo koncesijo ruske vlade kak za-

„malo nas je, a smo ljudi!“ orjaki so vsi, vsi so potomci onih Srbov, ki so po izdaji na Kosovem polju z mečem v roci pali. Nijso naštevati žrtev, nijso pomislili, kaj bi nastalo, ako bi podlegli Turčinu! Slobodo Slovanom! to je bilo njih gaslo.

In vzrastla je Slovanom na balkanskem poluostrvu lepa cvetica slobode. Narodi slavjanski kleče hvalijo Boga denes, in Srbski narod obhaja slovesno svojo z mečem privojevano neodvisnost!

A mi Slovenci? Komu nij srce hitreje utripalo ob času, ko je srbska vojska svoje meje prekoračila? Kdo izmed nas nij gorečih svojih prošnja kvišku k Bogu pošiljal, naj on blagoslovi orožje naših bratov? Kdo nij sto in stokrat proklel „slobodnih“ načelov olikane Evrope, ki se je zaletavala v Srbe, preteč jej s poginom?

Mi Slovenci smo se veselili ako so se srbskega bojišča prihajale ugodne vesti, tugovali smo, ako se je slišalo o nesreči. In denes, ko obhaja slavnostno srbski vrli narod svojo neodvisnost, kdo izmed nas ne čuti neke zadovoljnosti v svojih prsih? Srbski narod žrtvoval je v oslobojenje slavjanske raje mnogo, on žane denes sad svoje navdušenosti, zato zakličimo tudi mi Slovenci Srbom v priznanje njihove požrtvovalnosti iz celega srca: Živila slobodna Srbska, živili srbski junaki.

H—a.

Andrassy in Sarajevo.

Dunajski „Kikeriki“ prinesel je nedavno (v številki od 11. avgusta) sliko, katera predstavlja magjarskega huzarja v boju s turškim jezdecem; — naposled pak je sledeči tekst: „Lieber freund, halt ein, du schlägst mich ja mit dem ehrensübel, den ich dir im vorigen jahre als ungarischer student gebracht habe“.

Taka je torej situacija, v katerej se Avstro-Ogerska s turško vlado znajde. Mi živimo z visoko porto v največjem miru, dunajski turški poslanec in kogresni ud Karatheodori-paša Andrassyju vizite delata, a naša armada v Bosni pri Žepčih cel batalion nizmov v hudem boju vjame. Da, res tužna ironija! Naša politika žanje, kar je pred dvema letoma sejala. Intimno prijateljstvo s Turki mej rusko-turško vojno zdaj prokleto kisel sad rodi. Če pogledamo malo v objektivno zgodovino evropskih vojska, spoznali bomo Avstrijo in njeno polovičarsko politiko. Uže davno pred rusko vojsko se je o okupaciji in aneksiji Bosne in Hercegovine v našej blaženi

Avstriji govorilo; uže pred srbsko-turško vojno leta 1876 dejali so: Avstrija vzame Bosno in Hercegovino, da bode vsaj za hrbtom Dalmacije nastal trajen mir. Istinito pa je tudi Avstrija poslala mnogo armade na jug, katera je pa še le 29. julija t. l. prestopila mejo domačega zelnika. Razvidno je torej iz vsega, da je Avstrija uže davno mislila ta korak storiti, katerega zdaj z mečem v roki dela. Ako je torej Andrassy davno to vedel, zakaj nij porabil pravega momenta, v katerem bi mi brez boja to dobili, kar zdaj z mečem iščemo. Prilike je bilo dosti s Turki se pogoditi zaradi teh dežel: napovedba ruske vojske porti, prehod Rusov črez Dunav in Balkan, — bili so momenti, v katerih bi se bilo dalo vse mirno izpeljati; najlepši čas pa je bil tistikrat, ko je turška armada pobita ležala v Rumeliji!

O tem času bi naši vojaki ne bili najdlji nobenega nasprotnika, kajti Turška je bila prisiljena svojo celo moč iz Bosne Rusom nasproti postaviti.

Oficijozno sicer pravijo, da Andrassy brez drugih velevlad nij hotel teritorialnih razmer v orijentu predruhati. Lega monarhije v sredini Evrope — pravijo — zahteva o tej zadevi od Avstro-Ogerske več previdnosti nego od vsake druge države. Ali je menda Ruska vprašala za evropski mandat, ko je Turkom vojno napovedala ter jim vzela dve provinciji. Ako pa lego monarhije v poštev jemljemo, kako pa je to, da se vendar moramo — vojskovati, in kaj bi se bilo neki zgodilo, ako bi ne bilo berlinskega kongresa ali pa če bi na tem kongresu večina Avstriji ne dala mandata, v Bosno marširati. Andrassy bi rep stisnil in Bosno pustil mohamedanskemu lopovstvu, in begunci bi dalje iz našega budgeta živeli, ako ne bi uvideli, da je boljše, da se na Hrvatskem na državne stroške nasele. Ta politika bila je res nespamentna, kajti pripetilo bi se lahko — pred kongresom — da se Avstrija čisto pod nosom obriše. Avstrija pod Andrassyjem igrala bi lahko bila s prosto roko, kakor je to Gorčakov v Bolgariji. Potem ne bi bilo evropskega mandata, ali, če je aneksija gotova, nobenega evropskega „daru“, temuč po starej navadi bili bi to zasledli, kar je v državnem interesu. Ako je pa sploh berlinski kongres po ljudskem pravu imel pravico brez dovoljenja ljudstva, in deloma brez dovoljenja souverena te provincije oddati, je drugo vprašanje.

Kaj pa koristi našej monarhiji evropski mandat, katerega je dal berlinski kongres? —

padnim vladam sploh, tak i političnej stranki doma, slovečej pod imenom zapadnjakov, katerim je zagrizeno sovraštvo k narodnemu slavjanskemu razvoju Rusije obšče z maločislano frakcijo nedoučivših se mladičev in mladenc — nihilistovi nihili — stok, zajavivših z novimi divjimi bujstvi nedavno v Odesi, na dneih pa v Peterburgu svoje prestopne nakane.

I ravno to dokazuje, ka vlada z diplomacijo postopa oprezno, kakor postopa oni, koji nema tvrdih tal, nema mirne vesti za to, ker ona dobro ve, ka v tem obziru za njo ne stoje ni posamni voditelji slavjanofilske stranke, pokazavše se istino občudovanja vredno, ni narodno, v smislu slavjanskem rusko novinarstvo, ni narod, kojega blagostanje in svete mu težnje tak hrabro brane njegovi iskreni domorodci — ona mora vse to vedeti, inace bi bila slepa i gluha. Vsaj ruski narod na poziv svojega Ivana Sergějeviča nij donasal svojih

poslednjih kopejek v količestvu tisoč in tisoč rubljev; ne, ne! zbiral je i še zbira milijone, da desetine milijonov i za svoje južne pravoslavne brate, i za svoje ranjence, i za dobrovoljno floto proti Angliji, največjemu dušmaninu vsega, kar je slavjansko.

Vi si delajte iz vsega omenjenega moralo, kakoršno si koli hočete; ruski narod je najbrže prepričan, ka je to le začasna mera proti njegovemu velikemu Aksakovu na ljubav onih elementov, i domačih i tujih, koji nijso znali i ti nijso hoteli pravično oceniti njegovih žrtev v prošlej rusko-turškeji vojski, začasna zato, ker sta svitli cesar in njegov naslednik od začetka govor odobrila, a še le potem jednala naporu vragov Ivana Sergějeviča z njegovo stranko, vragov rusko slavjanske politike. Toliko ad informationem i radi svojega pokoja.

F. M. Tvorc'ov.

Nič, — samo, da si morajo naši vojaki s teškim trdom to priboriti, kar bi se bilo dobilo o pravem času — zastoj. Odgovornost Andrassyjeva je velika; kajti on je, kateri je pravi trenotek zamudil, in ta bode tem večja, čem več bode Žepč, Maglajev, Jajc, Sarajevov itd. Turška vlada ne igra z odprtimi kartami, in mogoče, da se vname z njo čisto redna vojska. Iz vojnega stališča je važno, da ima Turška ob srbskeji in črnogorskeji meji mnogo vojakov; zraven pa še pride verski fanatizem Mohamedancev, kateri je, kakor se je videlo ob času vstaje, zelo mogočen faktor. Obnebjje proti Italiji tudi nij preveč jasno; pazi toraj, mož na Ballplatz-u! J—t.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. avgusta.

S Češkega je bilo na dan slavljenja srbske neodvisnosti odposlanih mnogo čestitnih telegramov v Beograd. — Dunajski ustavovni listi se srde na to demonstracijo, katero denuncirajo kot protiavstrijsko. Da imajo vendar ti gospodje tako kratko pamet! Kdo pa je mej francosko-nemško vojsko po vsakeji zmagi Nemcem čestital, in to v času, ko se je Avstrija oboroževala, da bi se zvezala s Francosko proti Prusiji? Kdo je slavil Sedanov dan? Če je kje zunaj v „rajhu“ kak nemški „sänger“ ali „schützenfest“, na stotine naših nemških Avstrijcev potuje k tem veliko nemškim demonstracijam. Samo Slovan v Avstriji se ne sme ganiti, še povedati bi ne smel, da čuti v sebi slovansko kri, zvati bi se moral Pemca, Moravca, Kranjca, Štajerca itd., le Slovana ne. In zakaj se ravno ta deželna imena tako v čislit imajo? Zato, ker so spadale te dežele nekdanj pod „deutscher bund“, in prenapeti Nemci še vedno sanjarijo, da mora Nemčija segati do jadranskega morja. Naj le pazijo, da si prstov ne opekó!

V Pešti izvoljen je bil pri ožjih volitvah v notranjem mestu Kiralyi od zjedinjene opozicije s 447 glasovi; liberalci Havas dobil je 376 glasov. Thaly, ud skrajne levice izvoljen je s 518 glasovi proti liberalcu Steigerju, ki je dobil 447 glasov.

Podžupan peštansko-Pilis-soltskega komitata dobil je od ministra ukaz, naj pripravi 500 konj za vprego pri prevažanju previjanta za okupacijsko armado, kar pa on nij hotel storiti, nego je oddal ta ukaz komitatskeji kongregaciji. To je magjarska samovolja, ki zasluži najhujše kazni.

V Debreczinu bil je jednoglasno liberalci Simonffy za župana izvoljen. V Kološu sprojel je mandat za ogerski državni zbor Jokai mesto grofa Pechyja.

Vnanje države.

Rusi bodo šli 27. t. m. proti Batumu, ter bodo, ako ne bode drugače, to trdnjavo s silo vzeli. Ker je porta, kakor smo uže poročali, posadko v Batumu navlaš pomnožila, in vse storila, da bi Rusi ne mogli zasesti te trdnjave, zna biti to povod, da bode pred Batumom zopet krv tekla. Domači prebivalci okolo Batuma pripravljajo se na upor. Tudi izpred Carigrada se Rusi ne bodo poprej odmaknili, dokler nijsta Varna in Batum od Rusov zasedena.

Srbska praznovala je 22. t. m. slovesno svojo neodvisnost. Mej gromenjem topov, iz katerih se je 101krat ustrelilo, izdala se je proklamacija kneza, v katereji naznanjuje knez neodvisnost Srbske, se zahvaljuje narodu za njegovo toliko požrtvovalnost v zadnjih bojih, ter svoje priznanje izreka uslugam ministra Ristića. Pred konakom bila je jutraj velika vojna parada in je knez pri tej priliki svojo vojsko pozdravil v nagovoru. Potem se je peljal knez s kneginjo v stolno cerkev; spremljala ga je životna straža in vsi ministri. V cerkvi zbrani so bili uže vsi zastopniki vlastij. Metropolit Mihail je maševal in imel slavnostno pridigo. Po dovršeneji službi božjeji pe-

ljal se je knez s svojimi soprogami nazaj v konak, kjer mu je celi diplomatični kor čestital. Iz cele dežele prišle so deputacije uradnikov, oficirjev in drugih. Popoldan je bila narodna zabava in zvečer celo mesto razsvitljeno. Proklamirajo srbskega kneza prijavimo v prihodnjem listu.

„Pol. Corr.“ poroča da se je srbski knez našemu cesarju v telegramu zahvalil, ker je Avstrija dobrohotno podpirala srbske težnje. V odgovoru je cesar naglašal, da bode Avstrijska srbskega kneza in njegovo deželo vedno podpirala.

Carigradska vlada naznanila je grofu Zichyju, da ne more ona nič pomagati, da bi se vstaja mohamedanskega fanatizma v Bosni in Hercegovini zatrla; ona pravi tudi, da zdaj, ko so se jej sredstva tako skrčila, ne more reform v svojih deželah uvesti. Kdo z zdravim razumom pa je kedaj jej v resnici veroval, da bi turška vlada zmožna bila, pravično vladati? Razen par Magjarov, naših liberalnih nemških gospodov in nekaterih splinastih Angležev živa duša ne; in to smo tudi vedno poudarjali.

„Daily News“ pa poročajo 22. t. m., da se je turška vlada proti Angleški izjavila, da hoče prostovoljno odstopiti Rusom trdnjavo Batum, a z Grško pa noče nikakova dogovaranja pričeti.

Vstahi v rodokopskih pogorjih se nečejo udati, zato prijele so jih ruske čete pri Karanuluru in Akbunaru.

V **Parizu** je umrla mati zdanjega španskega kralja, Kristine. Minister Waddington pa je slavil pri banketu v Laonu berlinski kongres in njegova vspehe. On pravi da je berlinski kongres vse vlasti mej soboj pomiril in trdi, da je berlinski ugovor rešil orijentalno vprašanje. No, mi nismo tako optimističnih mislij, kajti orijentalno vprašanje rešeno bode takrat, kadar bodo vsi Slavjani balkanskega poluotoka zjedinjeni.

Dogovarjanja mej **Berlinom** in vaticanom se še zmirom nadaljujejo, in na obeh straneh se kaže želja za pomirjenje mej rimsko cerkvijo in nemško državo. Vatikan je najprej zahteval, da bi onim iztranim škofom ne bi trebalo prositi viade dovoljenja, da bi se smeli povrniti na svoje sedeže. Tega pa Bismarck nij dovolil, sklicavajoč se na to, da bi takov način pomirjenja s cerkvijo nemški narod preveč vzburlil. Zato dovoljuje zdaj vatican, da smejo izgnani nemški škofje vladati, da se bodo smeli vrniti. Ravno tako bodo škofje imenovanje vseh novo imenovanih župnikov vladi naznanili, ker se misli, da uradniki ne bodo tem imenovanjem zaprek stvali. Župnike te bode vse jedno vlada potrdila v njihovih službah.

Načrt postave zoper socialiste tudi v zveznem svetu (bundesrath) nema sreče. Kakor nemške novine pravijo, so v tem svetu vse večje nemške države odločno proti načrtu. Še menj je upati, da bode ta postava v nemškem državnem zboru sprejeta, ker ultramontani, boječ se da bi se ta postava pozneje tudi na nje ne obračala, kljub dogovorom mej Berlinom in vaticanom ne bodo za njo glasovali. Bismarcku baš ne zaupa niti jedna niti druga stranka več, kakor je pri nas tudi Andrassy zaupanje celo dozdanjih svojih privržencev izgubil.

Kakor poročajo najnovejše novine, poslal bode papež svojega poslanika v Berlin, da se bodo dogovarjanja nadaljevala.

Domače stvari.

— (Domači polk Kuhn št. 17.) je uže več dnij v Travniku, da se opoči od zadnjih bojov in maršev. Privatno pismo 18. t. m. v Travniku oddano, ki je včeraj v Ljubljano prišlo, pravi, da bodo „naši vrli Janezi“ najbrž dalje časa v Travniku ostali. Zadnjih bojov pred Sarajevim se tedaj naš polk nij udeleževal.

— (Slavnost v Zagrebu) na čast sarajevske zmage se je v četrtek v najlepšem redu obhajala. Vse hiše so bile z zastavami

okinčane, zvečer pa celo mesto razsvitljeno. Baklada je šla od hranilničnega poslopja pred dvor bana Mazuraniča, kjer je vojaška godba zasvirala koračnico, peveci so pa potem zapeli „U boj!“ Narod je klical: Živio hrvatski kralj, živio hrvatski ban! na kar se je ban prikazal in zaklical: Živilo Njegovo Veličanstvo Franjo Josip I.! Odtod je krenola baklada pred dvor generala Filipoviča (brata glavnega poveljnika) in dalje v Illico, kjer se je spet ustavila pred hišo mestnega načelnika Andrijeviča. Končno pride baklada na Jelačičev trg in se postavlja okolo spomenika, razsvitljenega po štirih bengaličnih ognjih.

— (Slovesno razsvitljavo) o prišli vzetja Sarajevga napravili so tudi v Ilirski Bistrici, — akoravno se je, kakor nam poroča naš dopisnik, od neke „oficijalne“ strani temu nasprotovalo. — V Jelšanah pa je tržaški škof g. Dobrila, kateri je ravno tam birmoval, v primernej pridigi narodu govoril o osvobojenji bosenskih kristijanov.

— (Sklep šolskega leta na Štajerskem.) Še slovenskega Štajera se nam piše: Nenadoma izvedli so naši učitelji to novico in ukaz, da morajo šolsko leto končati 31. avgusta, a začeti pa novo s 16. oktobrom. Ne znamo, ali je sl. deželni šolski svet to samo za letos ali tudi za bodoča leta ustanovil. Da se šolsko leto konča s 31. avgustom, zoper to gotovo ne ugovarjajo niti učitelji, niti učenci; a to pa da se ima s 16. okt. uže šola začeti, menda ne bode ugaialo starišem, ki takrat, o času trgatve otroka doma zelo potrebujejo, posebne pri paši.

— (Tombolo) bodo napravile gospe in gospodičine v rojanske žitnici 1. septembra, za uboge žene in sirote rezervnikov. Vsi gospodje in gospe, kateri blagovolijo dobitke v blagi namen darovati, se prosijo, naj jih pošljejo g. Ivan Valenčiču, trgovcu v Trstu, (nove ulice). Rodoljubi in rodoljubkinje, udeležite se obilo, in pokažite, da smo vedno prikočili na pomoč našim bratom. — Radodarnosti se ne stavijo meje.

Gospe in gospodičine rojanske žitnice. — („Jannthaler Demokratenverein.“) To politično društvo se je pred nekaterimi leti v junske dolini na Koroškem z velikim hrupom rodilo z namenom, vso slovensko Koroško nadvladati, ter svetu dokazati, da na Koroškem nikjer nij Slovencev, ampak samo čisti Nemci, seveda liberalni. Vsako svojo sejico in vsak svoj sklepček je društvo, če treba, telegrafično čudečemu se svetu naznanjalo. In to slavno, imenitno društvo, kdo bi si kaj tacega mislil, je te dni tiho in mirno v gospodu zaspalo. K pogrebu od 100 poprejšnjih udov jih nij prišlo več, nego štiri s predsednikom vred. Sic transit gloria mundi! R. i. p.!

— (Hud tepež) vnel se je v praznik Velikega šmarna v Vurbergu, kakor se nam piše od tod. Urbančanje in Martinčanje, fantje iz dveh sosednjih vasij, poprijeli so se prav trdo, tako, da so bili ubenski fantje prisiljeni, umakniti se v vinski hram A. Pihler ja. A Martinčanje prihruli so za njim, razbijali okolo poslopja, in ko stopi gospodar Pihler na prag povpraševati, kaj vendar hoté, loputi ga jeden razsajalec čez glavo, da se takoj zvrne. Ne dovolj temu, teptali in suvali so še ležečega na najsurovejši način. Revež je drugi dan umrl, — onih pobalincev pa so uže sedem zaprli. Kedaj bode konec teh in enakih surovostij?

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Niš 23. avgusta. Iz niškega grada, kjer denes v prvič vihra neodvisna srbska zastava, pozdravljamo bratski narod slovenski.

— (Trgovska učilnica profesorja Petra Reša v Mariboru) pričenja svoje prihodnje šolsko leto dne 15. septembra. Ta privatna trgovska in odgojevalna šola, katera je bila z dopisom c. kr. štajerskega deželnega šolskega sveta potrjena, si je v kratkem časi svojega obstanka pridobila priznanje vseh družin, katere so svoje sinove izročile temu zavodu v vzgojo. V dveh letnikih učijo se v tej učilnici, kateri učni načrt je c. kr. štajerski deželni šolski svet potrdil, v nemškem nastavnem jeziku obligatni predmetje: 1. nemščina, 2. francosčina, 3. zemljepis, 4. zgodovina, 5. blagostanstvo, 6. jednotno in dvojno knjigovodstvo in trgovska korespondenca, 7. menjeno pravo, 8. trgovski zakon, 9. narodno gospodarstvo, 10. trgovsko računstvo, 11. krasnopolis. Neobligatni predmetje so: drugi tuji jeziki, osobito slovenski in italijanski. Mej nje spada i, kar se ob sebi umeje, muzika. Za nauk v obligatnih predmetih, stanovanje, zdravo, krepilno in obilno hrano, čiščenja perila, svečavo in neprestano skrbno nadzorstvo plača vsak gojenec za vse desetmesečno bivanje v zavodu gl. 400. — av. velj., katero vsoto je, kakor komu godi, moči naprej plačati jedenkrat ali v treh obrokih.

Tuji.

23. avgusta:

Pri **Slonu**: Bleiner iz Ribnice. — Obersteiner iz Grada. — Franckenberger iz Dunaja. — Ladi iz Celovca. — Höffinger iz Prage. — Dr. Kočvar iz Celja. — Hiller iz Dunaja.

Pri **Maliču**: Prinz iz Dunaja. — Gellusig iz Trsta. — Hille iz Gorice. — Jevnikar iz Novega mesta. — Merk iz Logatec.

Pri **bavarskem dvoru**: Čop iz Ribnice. — Lindner iz Grada. — Vukalič iz Linca.

Tržne cene

v Ljubljani 24. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 6 gl. 83 kr.; — raž 4 gl. 71 kr.; — ječmen 4 gl. 05 kr.; — oves 2 gl. 76 kr.; — ajda 4 gl. 71 kr.; — pros 5 gl. 36 kr.; — kornja 6 gl. 20 kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 8 gl. 50 kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gl. 82 kr.; — špoh trišen — gl. 70 kr.; — špoh povišen — gl. 75 kr.; — jajce po 2¹/₂ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 56 kr.; — svinjsko meso 66 kr.; — sosa 100 kilogramov 1 gl. 60 kr.; — slame 1 gold. 34 kr.; — drvarstva 4 kv. metrov 5 gold. 50 kr.; — mehka 4 gl. 50 kr.

Dunajska borza 24. avgusta.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	62	gl.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	64	"	30	"
Zlata renta . . .	72	"	50	"
1860 drž. posojilo . . .	111	"	75	"
Akcije narodne banke . . .	812	"	—	"
Kreditne akcije . . .	257	"	—	"
London . . .	115	"	45	"
Napol . . .	9	"	27 ¹ / ₂	"
C. kr. cekini . . .	5	"	12	"
Srebro . . .	100	"	60	"
Državne marke . . .	56	"	95	"

Oznani.

Podpisano županstvo naznanja, da bode **dne 6. septembra tekočega** in vsacega naslednjega leta v **Renčah letni trg** za živino in različno drugo blago.

Županstvo v Renčah,

dne 18. avgusta 1878.

(266—2) **France grof Strassoldo**, župan.

Najlepšo priliko

ima zdaj, kdor si hoče domačijo ustanoviti, ako prevzeme štacuno z mešanim blagom: **dobro kupčijo, na slovenskem štajerskem**; velika trgovina z deželnimi pridelki; štacuna se daje v najem pod dobrimi pogoji z blagom vred ali brez blaga zaradi tega, ker je lastnik umrl. Reelni najemniki naj povprašajo pod številko: „70.000, obče-nje“ pri administraciji tega lista. (248—3)

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod **Trančo št. 2**, zaloga vseh potrebnejših za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebnosti za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdeljujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—72)

Učiteljska služba

je za podeliti z pričetkom novega šolskega leta na ljudske šoli v Studenci z letno plačo 500 gold. in z naravnim stanovanjem.

Poredama dokazane prošnje naj se do

15. septembra t. l.

izročajo pri županu občine studenske.

Okrajni šolski svet v Krškem,
dne 15. avgusta 1878.

(263—2)

Predsednik: *Schönwetter*.

Dva dijaka

se vzameta prihodnje šolsko leto v hrano. — Natančneje se izve pri **A. Perne-tu**, židovsko ulice šte. 4. (267—1)

Od prihodnjega Mihelija se odda

stanovanje,

obstoječe iz 4 sob, kuhinje in shrambe za jedila, na Sv. Petra nasipu št. 1, II. nadstropje. (269—1)

Macke Wir empfehlen geschätzt.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2.

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(109—53)

Zahvala.

Podpisani občinski predstojnik ima prijeto nalogo, c. kr. priv. zavarovalnici „**Riunione Adriatica di Sicurtà**“ v Trstu, kakor tudi njenemu glavnemu zastopniku za Kranjsko, gospodu **Ivan Perdanu** v Ljubljani, izrekati za hitri ogled in točno izplačanje škode, katero je napravil pogibelni požar 12. t. m. v imenu poškodovanih tržanov Peter Lenassija, Jakob Rodeja, Valentin Mačka, Mat. Petkovska, Stefan Krašovica, Andrej Vrbiča, Jak. Homonca, Greg. Mihelca in Neže Pečlin, kateri so bili vsi pri tej zavarovalnici zavarovani, najtoplejšo zahvalo.

Občinsko predstojništvo na Vrhniki, 18. avgusta 1878.

Ig. A. Jelovšek,

(268)

župan.

Javno priznanje

izrekam „**Peštanskej zavarovalnej družbi**“, katera je škodo za moje zgorelo pohištvo po gospodu **Franjo Stojcu**, učitelju in okrajnemu zastopniku na Vrhniki, naglo in tako pošteno plačala, da se čutim dolžnega, izrekati „**Peštanskej zavarovalnej družbi**“ toplo zahvalo, ter priporočati posestnikom, da zavarujejo svoje imetje pri tej zavarovalnici.

Zaplane, dne 20. avgusta 1878.

(270—1)

Ignac Javornik,
posestnik na Vrhniki,

Janez Trček, pogorelec.

Matija Peckaj,
Marka Muhin, priče.

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedl, nože in vilice itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prišle velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majheno odškodnino prevoza in 1/4 delavske plače darujemo.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev stroškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo le-to

zastonj.

6 kom. britanija-srebrnih žlic za jedl, 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gl. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov vkupe gl. 2.35

6 „ britanija-srebrnih namiznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom. baš takovih vilic, vkupe 12 kom., kateri so prej stali gl. 9, stoji zdaj vseh 12 vkupe „ 3.40

1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gl. 3, zdaj „ 1.30

1 „ juho, najtežje vrste, od najboljšega britanija-srebra, prej gl. 4, zdaj „ 1.80

Poleg tega elegantni svečniki, par po gl. 1.—, 2.—, 2.50, 3.—; zdelice po kr. 50, 75, 80, gl. 1.—, 1.40; majolke za kavo ali čaj po gl. 2.—, 2.50, 3.—, 4.—; svečniki z roči, par po gl. 8.50, 10.50, 14.—, 20.—; saharne pušice po gl. 2.—, 2.80, 4.—, 5.50, 7.—; saharne sipnice po kr. 40, 75, 90, gl. 1.—; sklenice za kis in olje po gl. 2.50, 3.80, 4.25, 6.—; pušice za surovo maslo po kr. 95, gl. 1.70, 2.80, 3.25, 4.—; ročni svečniki po kr. 50, 65, 80, gl. 1.— ter še mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov namiznih nožev, z najfinjšimi ročaji od britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilic, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedl, 6 komadov baš takovih žlic za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vkupe 24 komadov, ki so prej stali brez kasete gl. 13.—, stane zdaj s kaseto gl. 6.10.

Te stvari so izdelane od najfinjšega britanija-srebra in se od pravega 13 lotnega srebra celo po štetnej rabi ne dadé razlikovati, ter garantiramo, da njih barva vedno ostane bela.

Tudi damo vsakemu denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica očrnila ali orumenita. (150—12)

Naslov:

„**Britannia-Silberwaaren-Niederlage**“

Wien, Babenbergerstrasse 1.

Izdatelj in urednik Maks Armič.

Uradno potrjena privatna trgovska in odgojevalna učilnica v Mariboru na Štajerskem.

Drugo šolsko leto te učilnice, katera ima dva letnika, se pričnaja z dnem **15. septembra t. l.** V **penzjonat**, kateri je z njo združen, ne sprejemajo se samo učenci navedenega zavoda, nego tudi gimnazijalci in realci. Kdor želi prejeti letno poročilo učilnice, ali v obče kaj natančnega poizvedeti, naj izvoli pisati ob pravem časi

prof. Petru Resch,

vlastniku in ravnatelju zavodovemu.

(261—2)

Prvi, pravi, blagonsni Janez Hoff-ovi sladni preparati imajo varstveno marko, vključeno v c. kr. av.-og. državah. (Slika iznajdnika Janez Hoff-a.) Sladna kava in moka za otroke 44krat odlikovani. (Ustanovljenje poslovanja 1847.)

Tri zdravstvena poročila.

Zoper katár, kašelj, hripavost, bolezen v prsih, želodci in grlu.

C. kr. dvornej fabriki sladnih preparatov gosp. Janeza Hoff-a, dvornega preskrbjevalca skoraj vseh evropskih vladarjev na Dunaji, Bräunerstrasse 8.

Pará d per Kis-Terence, 16. aprila 1878. Kakor sem opazoval, je prejeto zdravilno pivo od sladnega ekstrakta dobro vplivalo na mojega bolnika; rad je pije in čuti se umirjenega; valed tega Vas prosim, da takoj proti poštnemu povzetju pošljete 25 sklenic svojega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in 1 funt Hoff-ove sladne čokolade z naslovom: „Blagorodnemu gospodu Albertu Ruitner-ju, direktorju Matra-rudnikov“.

Karl Stoll, dež. postanec.

Botszowie, 7. julija 1878.

Vaše blagorodje!

Pošljem Vam tu 10 gl. za predplačo ter si usojam Vas zopet kakih 50 sklenic svojega dobrega blagonsnega zdravilnega piva od sladnega ekstrakta prositi.

E. Berzeviczy, grajski vodja v

Botszowie na Galicem pri Haliczu.

Antan, 8. julija 1878.

Prosim Vas, pošljite mi še 6 sklenic zdravilnega piva od sladnega ekstrakta in pravega bombona od sladna. Po rabljenju prvih 6 sklenic čutim se uže boljsega; v prihodnje bodem Vam svoje preverjenje naznanil.

Stefan Könyg v Antanu pri Mattersdorfu.

Dobiva se pri gospodu G. Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Prodajalci dobivajo ceneje.

Prvi, pravi, sladni preparati Janez Hoff-ov prvi sladni bombon je v vsakem papirju, ter je bil v 30letnem obstanku poslovanja 44krat odlikan.

Pozvání k předplacení

na veledůležité dílo

„Encyklopédie příkladův“

z písma sv., z dějin církve a z obecného života pro kazatele a katechety sebral, upravil a sestavil

Jan. Nepom. Černoňouz,

děkan staro-budečský v Kovářech.

Na odporučí ní rozsáhlého díla tohoto postačí pověditi, že snešeno v něm přes 4000 biblických a přes 13,000 příkladů z dějin Církve a obecného života. Spisův rozličných za tím účelem bylo užito 330 a více 1000 spisovatelův napočítali jsme, kteří zastoupeni jsou ve sbírce této. Není také ale zajisté článku sv. víry katolické, který by z kolikér stránek nebyl v díle tomto pojednáván.

Po našem vědomí nestává dotud v literatuře naší díla podobného, které by i do bohatosti látky i do pečlivosti volby mohlo se měřiti s Encyklopedií touto.

Majíce po ruce celý rukopis, bedlivě prohlednutý osvědčenými bohoslovci a spisovateli, jakož i schválený muži na slovo vzatými, hodláme tudíž bez odkladu přikročiti na jeho uveřejnění. Vydávati budeme ho po sešitech třídřehových tak, aby na konec obsahoval tři svazky asi po 32 sešitech. U vydávání není se nadíti jakéhokoliv přerušení. Sešit za sešitem rychle budou následovati, tak sice, že bohdá p íším rokem celý spis v rukou pp. odběratelův nacházeti se bude.

První sešit vyšel již v těchto dnech.

Cenu jednotlivého sešitu vyměřujeme i s poštovní zá-silkou na 35 kr. a možno je platit až po vyjití celého svazku aneb koncem roku. V předplacení stojí celé dílo dvéř zlatých 50 kr. r. m. Kdož mimo předplacení se zavázou, celý spis v sešitech ode-bíratí přímo od nás, stanou se účastnými 10% sražky z krámské ceny.

Kněhtiskárna Cyrillo-Methodějská (J. Zeman) v Praze,
Řetězová ulice č. 223 I. (233—5)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.